

N:o 56.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Maj 1884, kl. 3 e. m.

Memorial, med förslag till voteringspropositioner och sammanjemkning med anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande åtskilliga till Åttonde hufvudtiteln hörande frågor.

(2:a U. A.)

Sedan Utskottet erhållit del af Kamrarnes beslut med anledning af Utskottets Utlåtande N:o 14, angående regleringen af utgifterna under riksstatsens åttonde hufvudtitel, så får Utskottet här framställa de förslag till voteringspropositioner och sammanjemkning, hvartill Kamrarnes i nedannämnda punkter af utlåtandet fattade skiljaktiga beslut funnits föranleda.

1:o.

Kongl. Maj:t hade föreslagit att under det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 9 sistlidne Januari omförmälda vilkor måtte, till höjande af aflöningen för hvardera af laboratorerne i experimentel fysiologi och medicinsk fysik samt i experimentel patologi och patologisk anatomi vid universitetet i Upsala till 4,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor skulle utgöra tjänstgöringspenningar, å ordinarie stat uppföras 1,500 kronor för hvardera befattningen, eller tillhopa 3,000 kronor; bestående det omförmälda vilkoret för åtnjutande af den förhöjda aflöningen deri, att den tjänstgöringsskyldighet, som hittills ålegat befattningarnes innehafvare, måtte kunna af Kongl. Maj:t ökas på sätt Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, så att den blefve fullt motsvarig extra ordinarie professors.

Med anledning af denna framställning hade Utskottet i 2:dra punkten af ofvanberörda utlåtande hemställt, att Riksdagen måtte, till höjande af aflöningen för hvardera af laboratorerne i experimentel fysiologi och medicinsk fysik samt i experimentel patologi och patologisk anatomi vid universitetet i Upsala till 4,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor skulle utgöra tjänstgöringspenningar, under vilkor att den tjänstgöringsskyldighet, som hittills ålegat befattningarnes innehafvare, måtte kunna ökas på sätt Kongl. Maj:t kunde finna skäligt bestämma, så att den blefve fullt motsvarig extra ordinarie professors, å ordinarie stat uppföra 1,500 kronor för hvardera befattningen, eller tillhopa 3,000 kronor.

Första Kammaren har bifallit denna Utskottets hemställan, hvaremot Andra Kammaren afslagit densamma; och får Utskottet för frågans afgörande genom omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill att Riksdagen till höjande af aflöningen för hvardera af laboratorerne i experimentel fysiologi och medicinsk fysik samt i experimentel patologi och patologisk anatomi vid universitetet i Upsala till 4,500 kronor, hvaraf 1,500 kronor skola utgöra tjänstgöringspenningar, under vilkor att den tjänstgöringsskyldighet, som hittills ålegat befattningarnes innehafvare, må kunna ökas på sätt Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, så att den blir fullt motsvarig extra ordinarie professors, å ordinarie stat uppför 1,500 kronor för hvardera befattningen, eller tillhopa 3,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit det till höjande af aflöningen för hvardera af laboratorerne i experimentel fysiologi och medicinsk fysik samt i experimentel patologi och patologisk anatomi vid universitetet i Upsala begärda anslaget.

2:o.

Sedan Kongl. Maj:t, för inrättande vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet af en laboratorbefattning vid institutets patologiskt-anatomiska afdelning med en på högst fyra år i sänder anställd innehafvare, föreslagit Riksdagen att bevilja ett årligt anslag af 3,000 kronor, så hade Utskottet i

6:te punkten hemställt, att Riksdagen icke måtte bifalla Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

Med afslag å Utskottets hemställan har Första Kammaren bifallit Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, hvaremot Andra Kammaren bifallit Utskottets hemställan.

För denna frågas afgörande genom omröstning föreslår Utskottet följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, för inrättande vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet af en laboratorisbefattning vid institutets patologiskt-anatomiska afdelning med en på högst fyra år i sänder anställd innehafvare, beviljar ett årligt anslag af 3,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen icke bifallit Kongl. Maj:ts förevarande framställning.»

3:o.

Under anslagstiteln »folkundervisningen» har Utskottet i 12 punkten behandlat följande förslag, nemligen:

dels Kongl. Maj:ts framställning derom, att till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolor såsom förslagsanslag måtte anvisas 180,000 kronor för år 1885;

dels ock hvad enskilde motionärer yrkat och föreslagit, nemligen:

a) Herr R. Törneblad (motion N:o 13 i Första Kammaren) »att Riksdagen, jemte det att den beslutar, i enlighet med nådig proposition, att — under förutsättning deraf, att skoldistrikt för ordinarie folkskolelärare eller lärarinna, som under minst fem år i denna egenskap oförvitligen tjänstgjort, antingen redan beviljat ordinarie kontant aflöning af 700 kronor eller ock för nästkommande år 1885 bestämmer aflöningen till nämnda belopp — staten skall bidraga med två tredjedelar af hela denna lönesumma, samt att för ändamålet utöfver hvad redan är härtill anslaget skall på extra stat för år 1885 uppföras ett förslagsanslag af 180,000 kronor, tillika beslutar att

hos Kongl. Maj:t göra anhållan derom, att Kongl. Maj:t tacktes, efter ärendets närmare utredning, till nästkommande Riksdag framlägga förslag till skälig löneförbättring för folkskolelärarne och folkskolelärarynnorna i riket»;

b) Herr *Per Pettersson* (motion N:o 12 i Första Kammaren), att af statens tillgångar dess bidrag, till kommunernas lättnad, måtte höjas för folkskolelärare med åtminstone 50 kronor och för småskolelärare med 25 kronor»;

c) Herr *C. Carlsson* (motion N:o 112 i Andra Kammaren), »att första punkten af Kongl. kungörelsen den 16 Juni 1875 måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Till aflönande af hvarje examinerad, vid folkskola antagen lärare eller lärarinna, som i årlig lön, beräknad efter stadgade grunder, åtnjuter, utom husrum, vedbrand och kofoder, minst fem hundra kronor samt *undervisningen är bestämd att meddelas minst åtta kalendermånader* af året, eger skoldistriktet att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag, motsvarande två tredjedelar af den lön, läraren eller lärarinnan, förutom husrum, vedbrand och kofoder, åtnjuter, hvilket bidrag dock ej må öfverstiga fyra hundra kronor»;

d) Herr *A. Rundbäck* (motion N:o 44 i Andra Kammaren),

»*dels* att, enär Riksdagens beslut om löneförbättring för år 1884 åt folkskolelärare och lärarinnor endast afsåg, att sådana församlingar skulle erhålla del af det beviljade anslaget, hvilka antingen förut beviljat lärare eller lärarinna med minst 5 års ordinarie tjänsteålder kontant aflöning af 700 kronor eller ock för år 1884 ville höja aflöningen till detta belopp, Riksdagens beslut i år måtte affattas så, att äfven sådana församlingar må blifva delaktiga af anslaget, hvilka för 1885 höja den kontanta aflöningen för bemälda kategori af lärare och lärarinnor till 700 kronor, och

dels att Riksdagen i underdånighet måtte anhålla, att Kongl. Maj:t tacktes till nästa Riksdag framlägga förslag till definitiv löne reglering för folkskolelärarecorpsen, äfvensom till de förändringar i pensionsreglementet, som af nämnda reglering kunde påkallas»;

samt Herr *Sven Nilsson* (motion N:o 33 i Andra Kammaren),

»*dels* att Riksdagen måtte besluta den förändringen i Kongl. kungörelsen angående aflöning åt lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor den 20 Januari 1882, att ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola skall åtnjuta i årlig lön 600 kronor, och att, om lärare eller lärarinna oförvitligen tjänstgjort i 5 år, lönen, om den ej uppgår till 800 kronor, skall till sistnämnda belopp höjas, och skoldistriktet varda ålagdt att derjemte förse lärare och lärarinna med tjenlig bostad och nödigt bränsle samt, så vidt ske kan, ett lämpligt jordland för begagnande till trädgård;

dels ock att till bestridande af den kontanta lönen till skollärare och lärarinna staten skall bidraga med $\frac{2}{3}$ -delar och skoldistriktet med $\frac{1}{3}$ -del, för hvilket ändamål Riksdagen borde bevilja ett förslagsanslag af 400,000 kronor».

Utskottet hade hemställt:

att Riksdagen i anledning så väl af Kongl. Maj:ts som de i enskilda motioner framställda förslagen måtte:

a) besluta, att — under förutsättning deraf, att skoldistrikt för ordinarie folkskolelärare eller lärarinna, som under minst fem år oförvitligen tjenstgjort, antingen redan beviljat ordinarie kontant aflöning af 700 kronor eller ock för nästkommande år 1885 bestämmer aflöningen till nämnda belopp — staten skall bidraga med två tredjedelar af hela denna lönesumma samt att för ändamålet utöfver hvad redan är härtill anslaget skall på *extra stat* för år 1885 uppföras ett förslagsanslag af 180,000 kronor;

b) i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, *dels* att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning af frågan om ny reglering på ordinarie stat af lönerna till folkskolelärarne och folkskolelärarinnorna i riket och dervid låta undersöka, bland annat, i hvad mån pensionsförhållandena för dessa lärare och lärarinnor beröras af sådan reglering, och huruledes den förändring i nu bestämda aflöningsförhållanden må kunna vidtagas, att, derest antingen kommun eller lärare eller lärarinna sådant åstundas, de naturaprestationer, hvilka icke bestå af bostad, bränsle och trädgårdsland, må kunna utbytas mot kontant penningbelopp, hvarvid tillika torde böra tillses i hvad mån förändring i proportionen mellan statens och kommunernas bidrag till aflöningen kan vara erforderlig; *dels* ock att Kongl. Maj:t derefter behagade till nästa Riksdag framlägga förslag till reglering af lönerna för folkskolelärarne och folkskolelärarinnorna i riket, hvarigenom statens bidrag kunna på ordinarie stat uppföras; samt

c) lemna de af Herrar Per Pettersson och C. Carlsson framställda förslagen, i hvad de skilja sig från hvad Utskottet under mom. a) och b) hemställt, utan vidare afseende.

I fråga om Utskottets hemställan under *mom. a)* hafva Kamrarne bifallit Utskottets förslag, men deremot rörande de öfriga momenten fattat olika beslut.

Vid *mom. b)* har nemligen Första Kammaren bifallit den af Grefve Sparre m. fl. vid detta moment afgifna reservationen, hvaruti blifvit hemställt, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, *dels* att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning af frågan om ny reglering, med uppförande på ordinarie stat af statens bidrag, af lönerna till folkskolelärarne och folkskolelärarinnorna i riket och dervid låta undersöka, bland

annat, i hvad mån pensionsförhållandena för dessa lärare och lärarinnor af sådan reglering beröras, i hvad mån de naturaprestationer, hvilka icke bestå af bostad, bränsle och trädgårdsland, lämpligen må kunna och böra mot kontant penningbelopp utbytas och i hvad mån förändring i proportionen mellan statens och kommunernas bidrag till aflöningen kan vara erforderlig, *dels* ock att Kongl. Maj:t derefter behagade till nästa Riksdag framlägga förslag till reglering af lönerna för folkskolelärarne och folkskolelärarinnorna i riket, hvarigenom statens bidrag kunna på ordinarie stat uppföras.

Andra Kammaren har deremot afslagit Utskottets hemställan i *mom. b)*

I fråga om *mom. c)* har Första Kammaren lemnat de af Herrar Per Pettersson och C. Carlsson framställda förslagen, i hvad de skilde sig från Kammarens i afseende på *mom. a)* och *b)* fattade beslut, utan vidare afseende, hvaremot Andra Kammaren bifallit Utskottets hemställan i *mom. c)*.

Till följd af så väl utgången af Utskottets ofvan omförmälda förslag i *mom. b)* som ock båda Kamrarnes beslut vid *mom. c)*, äro de i ärendet väckta motionerna — i den mån de icke blifvit genom Riksdagens beslut vid *mom. a)* besvarade — af Riksdagen afslagna, hvilket Utskottet här skolat

anmäla.

4:o.

Sedan Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte *dels* medgifva, att lektorsbefattningen i allmän byggnadslära, husbyggnadskonst och byggnadsstatik vid tekniska högskolan, med bibehållande af den i staten för högskolan upptagna aflöningen, 4,000 kronor, hvaraf 1,300 kronor tjänstgöringspenningar, finge förändras till ett lektorat i allmän byggnadslära och byggnadsstatik, *dels* ock till inrättande af ett lektorat i husbyggnadskonst vid samma högskola bevilja en årlig aflöning af 3,000 kronor, hvaraf 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar; så hade Utskottet i *14:de punkten* hemställt:

a) att Riksdagen måtte medgifva, att lektorsbefattningen i allmän byggnadslära, husbyggnadskonst och byggnadsstatik vid tekniska högskolan, med bibehållande af den i staten för högskolan upptagna aflöningen, 4,000 kronor, hvaraf 1,300 kronor tjänstgöringspenningar, måtte förändras till ett lektorat i allmän byggnadslära och byggnadsstatik; samt

b) under förutsättning af bifall till hvad under *mom. a)* hemställts, att Riksdagen till inrättande af ett lektorat i husbyggnadskonst vid tekniska högskolan måtte bevilja en årlig aflöning af 2,500 kronor, hvaraf 1,700 kronor lön och 800 kronor tjänstgöringspenningar.

Denna hemställan är af Första Kammaren bifallen, men af Andra Kammaren afslagen; och får Utskottet, som finner de i de särskilda momenten af Utskottets hemställan behandlade ämnen ega det nära sammanhang, att omröstning om dem hvar för sig icke lämpligen kan ega rum, för frågans afgörande genom gemensam votering föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, medgifver, att lektorsbefattningen i allmän byggnadslära, husbyggnadskonst och byggnadsstatik vid tekniska högskolan, med bibehållande af den i staten för högskolan upptagna aflöningen, 4,000 kronor, hvaraf 1,300 kronor tjänstgöringspenningar, må förändras till ett lektorat i allmän byggnadslära och byggnadsstatik samt till inrättande af ett lektorat i husbyggnadskonst vid tekniska högskolan beviljar en årlig aflöning af 2,500 kronor, hvaraf 1,700 kronor lön och 800 kronor tjänstgöringspenningar, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit Kongl. Maj:ts ifrågavarande förslag.»

5:o.

För tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar samt för expenser m. m., enligt hvad i statsrådsprotokollet angifvits, hade Kongl. Maj:t begärt ett extra anslag af 5,800 kronor, att användas på följande sätt:

till aflönande af föreståndaren, arfvode	kronor 2,000: —
åt en lifrustmästare, d:o	» 1,200: —
» en vaktmästare, tillika eldare, d:o	» 900: —
till renhållning och reparationer m. m.	» 400: —
» brännmaterial	» 1,000: —
» samlingarnas vård och underhåll samt expenser m. m.	» 300: —

Summa kronor 5,800: —

I 23:dje punkten hade Utskottet hemställt, att Riksdagen måtte för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar, samt expenser

m. m. i enlighet med Kongl. Maj:ts framställning anvisa på extra stat för år 1885 ett anslag af 5,800 kronor.

Första Kammaren har bifallit denna Utskottets hemställan, hvaremot Andra Kammaren bifallit densamma med den förändring, att förevarande anslag nedsattes till ett belopp af 3,800 kronor; och får Utskottet för denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen för tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar, samt expenser m. m. i enlighet med Kongl. Maj:ts framställning anvisar på extra stat för år 1885 ett anslag af 5,800 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen till nämnda ändamål beviljat ett anslag af 3,800 kronor.»

6:o.

Sedan i en inom Andra Kammaren väckt motion yrkats, att Riksdagen ville bevilja ett anslag å 30,000 kronor till bibliotekshusets i Lund ändamålsenliga inredning för bibliotekets behof och för anbringande derstädes af värmeledningsapparat, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med bibliotekariens till det större akademiska konsistoriet afgifna, i motionen intagna förslag, samt medgifva, att å anslaget möjligen uppkommande öfverskott må användas antingen till ökande af bibliotekets lösa inredning eller till bekostnad af arbetshjelp vid inflyttning i de nyinredda bibliotekslokalerna; så hade Utskottet i *31:a punkten* hemställt:

a) att Riksdagen måtte på extra stat för år 1885 till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 30,000 kronor, att användas till bekostande af bibliotekshusets i Lund ändamålsenliga inredning för bibliotekets behof samt till anbringande derstädes af värmeledningsapparat, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med derom af större akademiska konsistoriet gjordt förslag och med rätt för Kongl. Maj:t att i ritningarna och kostnadsförslaget göra de jemkningar, som utan anslagets öfverskridande kunna finnas nödiga eller lämpliga; samt

b) att Riksdagen måtte medgifva, att å anslaget möjligen uppkommande öfverskott finge användas antingen till ökande af bibliotekets lösa inredning eller till bekostnad af arbetsljelp vid inflyttning i de nyinredda bibliotekslokalerna.

Första Kammaren har bifallit Utskottets hemställan, hvaremot densamma af Andra Kammaren afslagits.

För frågans afgörande genom omröstning föreslår Utskottet följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen må på extra stat för år 1885 till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 30.000 kronor, att användas till bekostande af bibliotekshusets i Lund ändamålsenliga inredning för bibliotekets behof samt till anbringande derstädes af värmeledningsapparat, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med derom af större akademiska konsistoriet gjordt förslag och med rätt för Kongl. Maj:t att i ritningarna och kostnadsförslaget göra de jemkningar, som utan anslagets öfverskridande kunna finnas nödiga eller lämpliga; samt

att Riksdagen må medgifva, att å anslaget möjligen uppkommande öfverskott må användas antingen till ökande af bibliotekets lösa inredning eller till bekostnad af arbetsljelp vid inflyttning i de nyinredda bibliotekslokalerna, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit förevarande framställning.

7:o.

Sedan Kongl. Maj:t till ny byggnad för naturhistoriska riksmuseum begärt ett anslag af 240,000 kronor, hvaraf på extra stat för år 1885 skulle utgå 39,000 kronor, så hade Utskottet i *49:de punkten* hemställt, att Riksdagen måtte till ny byggnad för naturhistoriska riksmuseum bevilja ett anslag af 240,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1885 anvisa ett belopp af 39,000 kronor.

Första Kammaren har bifallit denna Utskottets hemställan, men

Andra Kammaren deremot afslagit densamma, hvadan Utskottet för frågans afgörande genom omröstning föreslår följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen må till ny byggnad för naturhistoriska riksmuseum bevilja ett anslag å 240,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1885 anvisa ett belopp af 39,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har det begärda anslaget till ny byggnad för naturhistoriska riksmuseum af Riksdagen afslagits.»

8:o.

Kongl. Maj:t hade föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att kronolägenheten Tomtebodas i Solna socken af Stockholms län måtte från den 14 Mars 1885 till institutet för blinda upplåtas: och hade Utskottet i 57:de punkten mom. a) hemställt, att Riksdagen icke för närvarande måtte bifalla Kongl. Maj:ts framställning om upplåtelse till institutet för blinda från den 14 Mars 1885 af lägenheten Tomteboda.

Första Kammaren har, med afslag å Utskottets hemställan, bifallit Kongl. Maj:ts framställning i förevarande hänseende, men Andra Kammaren har deremot bifallit Utskottets hemställan.

Då dessa Kamrarnes olika beslut efter Utskottets åsigt icke kunna sammanjemkas samt icke heller föranleda gemensam omröstning, så torde frågan om nämnda lägenhets upplåtande till institutet för blinda för närvarande hafva förfallit; hvilket Utskottet skolat här

anmäla.

9:o.

Sedan Kongl. Maj:t till inköp af $\frac{5}{8}$:dels mantal Storhagen, för att läggas till Göteborgs hospitals område, på extra stat för år 1885 äskat ett belopp af 35,000 kronor, så hade Utskottet i 61:sta punkten hemställt, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, måtte till inköp af

$\frac{5}{8}$:dels mantal Storhagen, för att läggas till Göteborgs hospitals område, på extra stat för år 1885 anvisa ett belopp af 35,000 kronor.

Första Kammaren har bifallit denna Utskottets hemställan, men Andra Kammaren har bifallit det förslag till beslut i ämnet, som innefattades i Herrar Liss Olof Larssons, Hörnfeldts m. fl:s vid punkten fogade reservation, hvaruti yrkats: att Riksdagen måtte på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, att Riksdagen medgäfvé att, om Kongl. Maj:t funne skäligt att, med begagnande af de till Kongl. Maj:ts disposition ställda, vid försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar inflytande medel, inköpa omförmälda $\frac{3}{8}$ mantal Storhagen, så stor del af nämnda hemman, som kunde finnas för Göteborgs hospital behöflig, måtte från hemmanet afsöndras för att läggas till hospitalets område.

Då skiljaktigheten mellan Kamrarnes beslut icke är större, än att en sammanjemkning synes kunna ega rum, så får Utskottet i sådant afseende anföra, att båda Kamrarne synas hafva ansett Göteborgs hospitals nuvarande område behöfva utvidgas, men att besluten skilja sig derutinnan att, medan Första Kammaren velat på stat anvisa medel för att åt hospitalet förvärfva hela den hemmansdel, som Kongl. Maj:t föreslagit till inköp, Andra Kamraren deremot synes hafva funnit hemmansdelen i dess helhet icke vara för hospitalet behöflig samt att därför, och då hemmansdelen till större delen bestode af skog och till odling deraf passande mark, densamma kunde inköpas med begagnande af redan influtna och för inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark afsedda medel för åtskilliga mindre kronolägenheter, hvarefter af det sålunda förvärfvade området så mycket skulle förenas med hospitalet, som vore för detsamma behöfligt.

Vid sådant förhållande synes en sammanjemkning af de olika besluten lämpligen kunna ske på den grundvalen att på stat endast anvisas ett belopp, som kan anses motsvara värdet af den del af ifrågasvarande $\frac{3}{8}$:dels mantal Storhagen, som är för hospitalet erforderlig, hvaremot medel till inköp af återstående del af hemmanet kunde, om Kongl. Maj:t dertill funne skäl, tagas af de ofvannämnda försäljningsmedlen. Då emellertid en bestämd summa för inköpet måste i staten upptagas, men Utskottet icke är i tillfälle att bestämma nyssberörda värde, finnes för Utskottet ej annan utväg än att föreslå att högst halfva inköpssumman för hemmansdelen eller 17,500 kronor må anvisas på stat, hvarefter, så vida hemmansdelen icke kan annorledes än i dess helhet förvärfvas, på Kongl. Maj:t beror att bestämma, huruvida återstoden af köpeskillingen bör gäldas af ofvanberörda för inköp af skogbärande mark afsedda medel samt det för hospitalet icke behöfliga området användas på sätt är vordet bestämdt angående dispositionen af den för dylika medel inköpta marken.

Aberopande hvad nu blifvit anfördt, hemställer Utskottet,

att Kamrarne, med frångående af sina förra beslut i ärendet, må besluta, att Riksdagen på det sätt bifaller Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen *dels*, till inköp af en del af hemmanet $\frac{5}{8}$ mantal Storhagen, att tilläggas Göteborgs hospitals område, på extra stat för år 1885 anvisar ett belopp af högst 17,500 kronor, *dels* medgifver, att — derest ej endast en del af hemmanet kan förvärfvas och Kongl. Maj:t skulle finna lämpligt att, med begagnande af de till Kongl. Maj:ts disposition ställda, vid försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar inflytande medel, inköpa den för hospitalet ej behöfliga del af hemmanet, och i följd deraf hela hemmanet inköpes och köpeskillingen utgår dels med ofvan nämnda, å riksstaten anvisade belopp och dels med begagnande af nyssnämnda, till Kongl. Maj:ts disposition ställda medel — så stor del af nämnda hemman, som kan finnas för Göteborgs hospital behöflig och som ej kan med ofvanstående statsanslag 17,500 kronor förvärfvas, må från hemmanet afsöndras för att läggas till hospitalets område.

10:o.

Till understöd åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, enligt de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 9 Januari 1884 angifna grunderna, har Kongl. Maj:t äskat ett belopp för år 1885 af 25,000 kronor; och hade Utskottet i *62:dra punkten* hemställt, att Riksdagen måtte till understöd för år 1885 åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag till samma belopp som det för år 1884 dertill anvisade, eller 25,000 kronor, att användas i öfverensstämmelse med samma grunder, som vid beviljandet af sådant anslag för de föregående åren blifvit af Riksdagen godkända, dock med rättighet för de anstalter, som hade skyldighet att underhålla visst antal frielever, att i stället för dessa intaga dubbla antalet mot half afgift.

Första Kammaren har bifallit denna Utskottets hemställan, men Andra Kammaren har beslutit, »att Riksdagen må till understöd för år 1885 åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn ställa till Kongl. Maj:ts förfogande

ett extra anslag till samma belopp som det för år 1884 dertill anvisade, eller 25,000 kronor, och vid beviljandet af detta anslag godkänna förut gällande grunder för understödets utdelande, dock så, att samtliga anstalter i främsta rummet erhålla 100 kronor för hvarje vid årets början i anstalten befintligt barn i åldern mellan 6 och 15 år, som är mottagligt för undervisning, samt i sammanhang härmed anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes till nästa Riksdag framlägga förslag till understödets fördelande på likartade grunder för samtliga dessa uppfostringsanstalter, så att statsanslaget må kunna der- efter på ordinarie stat uppföras».

I.

För afgörande af denna fråga, för så vidt Kamrarne fattat olika beslut beträffande villkoren för utgående af det af Kamrarne till lika belopp beviljade anslaget, får Utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen må till understöd för år 1885 åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag till samma belopp som det för år 1884 dertill anvisade, eller 25,000 kronor, att användas i öfverensstämmelse med samma grunder, som vid beviljandet af sådant anslag för de föregående åren blifvit af Riksdagen godkända, dock med rättighet för de anstalter, som hafva skyldighet att underhålla visst antal frielever, att i stället för dessa intaga dubbla antalet mot half afgift, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen till understöd för år 1885 åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn ställt till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag till samma belopp som det för år 1884 dertill anvisade, eller 25,000 kronor, och vid beviljandet af detta anslag godkänt förut gällande grunder för understödets utdelande, dock så, att samtliga anstalter i främsta rummet erhålla 100 kronor för hvarje vid årets början i anstalten intaget barn i åldern mellan 6 och 15 år, som är mottagligt för undervisning.»

II.

Det af Andra Kammaren vid förevarande punkt fattade, här ofvan fullständigt återgifna beslutet i fråga om anhållan hos Kongl. Maj:t om framläggande till nästa Riksdag af förslag till ifrågavarande understödsmedels fördelande på likartade grunder för samtliga uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, så att statsanslaget måtte kunna derefter på ordinarie stat uppföras, lärer, då Första Kammarens beslut icke innefattar någon dylik anhållan, och således skrifvelse i ämnet blifvit endast af en Kammare beslutad, icke kunna till någon Riksdagens åtgärd föranleda; hvarom Utskottet skolat här göra

anmälan.

11:o.

I väckta motioner hade föreslagits:

af Herr C. Fr. Wærn (motionen N:o 16 i Första Kammaren), att Riksdagen måtte för uppköp af etnografiska föremål ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af 13,500 kronor; och

af Herr Friherre A. E. Nordenskiöld (motionen N:o 73 i Andra Kam-maren), att Riksdagen måtte för uppköp af etnografiska föremål under fregatten Vanadis' verldsomsegling ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af 13,500 kronor.

Beträffande dessa förslag hade Utskottet i 71:sta punkten hemställt, att Herrar C. Fr. Wærns och A. E. Nordenskiölds förevarande motioner icke måtte af Riksdagen bifallas.

Med afslag å Utskottets hemställan har Första Kammaren beslutit att för uppköp af etnografiska föremål under fregatten Vanadis' verldsomsegling skulle ställas till Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af 13,500 kronor. Deremot har Andra Kammaren bifallit Utskottets hemställan; och får Utskottet för frågans afgörande genom omröstning föreslå följande vöteringsproposition:

»Den, som vill, att för uppköp af etnografiska föremål under fregatten Vanadis' verldsomsegling skall ställas till Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af 13,500 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, hafva de om förenämnda anslags beviljande väckta motioner icke blifvit af Riksdagen bifallna.

Stockholm den 1 Maj 1884.

På Stats-Utskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid *punkten 9:o* (angående inköp af $\frac{5}{8}$ mantal Storhagen):

af Herrar Friherre *R. von Kræmer*, Grefve *C. Beck-Friis*, Friherre *G. Tamm* och *J. Widén*;

af Herr *L. M. Nordenfelt*, som yttrat:

»Då jag anser olämpligt att i denna fråga beröra Kongl. Maj:ts rätt att för inköp af skogbärande mark använda medel, som influtit för försäljning af kronohemman, vågar jag föreslå,

att Kamrarne, med frånträdande, hvar för sig, af sina förut fattade beslut, må på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts ofvanberörda framställning, att Riksdagen må, för inköp af $\frac{5}{8}$ mantal Storhagen, som kan vara för utvidgning af Göteborgs hospitals område behöflig, bevilja ett anslag af högst 17,500 kronor på extra stat för år 1885.»

Herrar *R. Törneblad* och *C. E. Casparsson* hafva begärt att få här antecknad, att de icke deltagit i behandlingen inom Utskottet af ofvan omnämnda ärenden.